

Nr 75.

Av herrar **Hildebrand** och **Lübeck**, *om tull å s. k. cellulosavadd.*

Av helblekt cellulosa tillverkas »cellulosavadd», som huvudsakligen användes för förbandsändamål till ersättning för bomullsvadd, och är den på grund av tillverknings sättet fullt steriliserad. Sådan cellulosavadd är avsevärt billigare än bomullsvadd även under normala tider, och då bomullen blir dyr ökas tydligen också priset på bomullsvadden.

Sedan några år tillbaka har cellulosavadd, importerad från Tyskland, börjat användas i Sverige, även av arméförvaltningen. Huru stor importen därav varit, låter sig nu ej bestämma, enär varan vid införsel räknats till pappersmassa. En återförsäljare i Sverige har anslagit den nuvarande åtgången till omkring 75,000 kg.

Redan under rysk-japanska kriget fick cellulosavadden stor användning och blev därefter en ständig förbrukningsartikel å lasaretten i Ryssland. Under nu pågående europeiska krig har efterfrågan och förbrukningen varit mycket stor, särskilt i några af de krigförande staterna, där bomull varit svåråtkomlig under någon tid. Åtminstone tidvis i början av kriget visade det sig svårt eller omöjligt att till Sverige importera för förbandsändamål iordninggjord bomullsvadd. Om Sverige vid sådan tidpunkt indragits i kriget, så hade brist på denna nödvändighetsvara för arméns och flottans utrustning således kunnat uppstå.

På grund härav framstår önskvärdheten av att under alla förhållanden kunna i Sverige tillverka en för sårförbindningar lämplig vara av inhemskt råmaterial, och då cellulosa här finnes i överflöd, så möter härvidlag ej något hinder. Tidigare har den relativt ringa förbrukningen emellertid ej lockat bruken att upptaga sådan tillverkning, isynnerhet som den ej kan utföras på en vanlig pappersmaskin utan erfordrar speciella inrättningar och är rätt kostsam; numera ha dock några svenska pappersbruk vidtagit åtgärder för ändamålet.

Cellulosavadd är emellertid vid införsel till Sverige tullfri enligt anvisning 2 till rubriken 303 uti varuförteckningen till den gällande tulltaxan, som lyder sålunda: »Till rubr. 303 (tullfri) hänföres bl. a. s. k. *lignin*, pappersliknande förpacknings- eller förbandsmaterial av trämassa, tunt, löst, olimmat och utan fyllnadsämne»

Detta är tydligen ej i konsekvens med tullskyddslagstiftningen i övrigt. Cellulosavadd är en rätt högt förädlad vara, vars pris nu är c:a 90 öre kg., och en tullavgift därå av 12 öre kg. synes vara lämplig i förhållande till andra tullsatser. Särskilt kan till jämförelse förtjäna framhållas, att exempelvis enkelt silkespapper — som f. ö. för emballage av ömtåligt gods ofta ersättes av cellulosavadd — enligt rubr. 311 är belagt med en tull av 10 öre kg., och detta ehuru dess tillverkning är lättare och priset normalt avsevärt lägre än å cellulosavadd.

Utän ett tillräckligt tullskydd torde en regelmässig tillverkning av cellulosavadd i Sverige icke med någon säkerhet komma att uppehållas. Efter de pågående krigens slut torde cellulosavadd utifrån kunna utbjudas billigt, stundom till verkligt underpris. Den ännu ringa avsättningen av cellulosavadd i Sverige kan därigenom befaras bliva så kringskuren att en i och för sig önskvärd inhemsk tillverkning ej kan bedrivas utan förlust.

På grund av vad sålunda anförts och särskilt enär det synes vara av vikt för staten, att regelmässig tillverkning av cellulosavadd bedrives i Sverige, föreslå vi,

att riksdagen måtte besluta, att s. k. cellulosavadd skall beläggas med en tull av 12 öre kg.

Stockholm den 26 januari 1915.

Karl Hildebrand.

Sven Lübeck.